

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVII Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції
Харків, 19 листопада 2025 року

Харків – 2025

студентів, надання консультативної допомоги, проведення тренінгів з емоційної саморегуляції, профілактики вигорання, розвитку стресостійкості. Системна взаємодія між викладачами, адміністрацією та психологами створює умови для раннього виявлення дезадаптаційних проявів і запобігання конфліктам.

Таким чином, психологічно безпечне освітнє середовище у медичному виші – це результат цілеспрямованої роботи всіх учасників навчального процесу, побудованої на принципах гуманізму, довіри, толерантності та партнерства. Реалізація цих принципів сприяє не лише емоційному благополуччю студентів, а й підвищенню якості їхньої професійної підготовки, формуванню зрілої, відповідальної та емпатійної особистості майбутнього лікаря.

Важливість використання штучного інтелекту у здобутті вищої освіти за медичним напрямком

Яременко В. Д., Рахімова М. В., Перехода Л.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

У сучасному світі розвиток цифрових технологій та алгоритмів машинного навчання поступово трансформує практично всі сфери людської діяльності, зокрема медичну освіту. Штучний інтелект (ШІ) відкриває нові можливості для покращення якості навчального процесу, створення адаптивних траєкторій навчання, симуляцій клінічних випадків і вдосконалення оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Постає закономірне питання про роль ШІ у здобутті вищої освіти за медико-фармацевтичним напрямком, визначення його переваг та недоліків, а також надання практичних рекомендацій для його використання.

ШІ використовують в медико-фармацевтичній освіті у кількох ключових напрямках, а саме: симуляції та віртуальні пацієнти, адаптивні навчальні платформи, автоматизоване супроводження та інтелектуальне оцінювання (інтелектуальне тьюторство) та аналітика навчальних даних (learning analytics).

Симуляційні платформи з генеративними моделями і алгоритмами на основі обробки природної мови дозволяють створювати реалістичні сценарії, які

змінюють складність залежно від дій здобувачів освіти, що сприяє формуванню абстрактно-практичного мислення у майбутніх медичних і фармацевтичних фахівців без ризику для пацієнта.

ІІІ дозволяє персоналізувати навчальний процес, ввести максимально адаптовані системи навчальних матеріалів під індивідуальні особливості та темп навчання здобувачів вищої освіти. Створення системи зворотного зв'язку імітаційної реакції пацієнта надають можливість негайної оцінки практичних навичок. Аналітика даних допомагає викладачам закладів вищої освіти виявляти категорії здобувачів, які потрапляють в зону ризику, та вчасно надати додаткові консультації.

Найпоширеніші ділянки сучасного впровадження ІІІ — симуляційне навчання, тренування навичок інтерпретації медичних зображень, використання чат-ботів як електронних тьюторів, а також системи підтримки прийняття рішень, адаптовані для навчальних кейсів. Деякі медичні університети та клінічні школи вже інтегрують свої навчальні курси з впровадженням ІІІ, але наразі більш розвинуті кейси навчання при підготовці фахівців інженерних спеціальностей.

Незважаючи на потенціал, існують серйозні ризики зниження клінічних навичок через надмірну залежність від автоматизованих систем, проблеми збереження приватності даних здобувачів освіти, що створює етичні та правові виклики прецеденти.

Основні труднощі впровадження і розвитку ІІІ в медико-фармацевтичну сферу навчання включають: відсутність достатньої кількості кваліфікованих спеціалістів, відсутність інтеграції базових курсів у ІІІ на державному рівні, аматорство фахівців навчальних закладів.

Необхідні високоякісні дослідження, спрямовані на довгострокові результати впровадження ІІІ у медичну освіту, стандартизовані програми і проекти розвитку та стандартизовані критерії оцінки ефективності, дослідження поведінкових ефектів — як використання ІІІ змінює клінічну майстерність і рішення лікарів і фармацевтів у майбутньому.

Штучний інтелект має значний потенціал для підвищення якості вищої медичної і фармацевтичної освіти через персоналізацію навчання, доступ до реалістичних симуляцій і допомогу викладачів. Водночас для безпечної та ефективної інтеграції необхідні ретельні методологічні дослідження, етичні гарантії та політика захисту даних. Інтеграція ШІ у навчальні програми повинна бути поступовою, підкріпленою доказами, і супроводжуватися розвитком цифрової грамотності здобувачів вищої освіти і викладачів ЗВО.

Психологічна профілактика емоційного вигорання студентів медичних спеціальностей у цифровому освітньому середовищі

Яцина М.В., Абасалієва О.М.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Процеси цифровізації сучасної освіти, зокрема медичної, суттєво змінюють не лише організацію навчального процесу, а й психологічні умови його перебігу. З одного боку, цифрові технології розширюють можливості доступу до знань, підвищують автономність студентів і забезпечують інноваційні формати комунікації. З іншого – інтенсивна взаємодія з електронними платформами, інформаційне перевантаження, постійна онлайн-зайнятість і зменшення живого спілкування створюють підґрунтя для розвитку емоційного вигорання серед студентів медичних спеціальностей.

Синдром емоційного вигорання розглядається як стан психоемоційного виснаження, деперсоналізації та редукції особистісних досягнень, що виникає внаслідок тривалого впливу стресогенних чинників. Для студентів-медиків цифрове середовище є таким чинником через постійний потік інформації, контроль знань у віртуальному форматі, дефіцит відпочинку й соціальної підтримки. Тривале перебування перед екранами, фрагментарність уваги, порушення режиму сну та обмеження тілесної активності формують передумови для хронічної втоми й когнітивного виснаження.

Психологічна профілактика емоційного вигорання у цифровому освітньому просторі має бути системною і спрямованою на підтримку